

Nadal

Cicle C evangeli

La presència absent dels poderosos

En les narracions de la infància de Jesús ens trobem amb una colla de personatges, que, no tenint un tracte directe amb Jesús, exerceixen sobre els esdeveniments una potent influència que determina els grans moviments descrits en aquests relats. Podríem ben bé dir que aquests personatges són les figures de l'antipessebre, en el sentit que tipifiquen els qui rebutgen la persona de Jesús, o bé perquè en passen o bé perquè s'hi enfronten obertament i, en tots els casos, estan situats en una direcció diametralment oposada al contingut del seu missatge. Dit això, qui són?, de qui estem parlant?

Cèsar August i el governador Quirini (Lc 2, 1-2). El primer va governar l'imperi romà del 29 aC al 14 dC. Les dades sobre Quirini són més imprecises. Potentíssims personatges, que amb les seves decisions, la realització d'un cens, obligaran Josep i Maria a emprendre un perillós i enutjós viatge fins a Betlem. August i Quirini es podrien considerar els màxims exponents d'un paganisme completament aliè a la persona i al missatge de Jesús. August, l'emperador divinitzat, encarna la reialesa que es contraposa a la reialesa de Jahvè i, en conseqüència, a la reialesa de Jesús.

Els Herodes. Segons les dades evangèliques, en néixer Jesús, Herodes el gran (Mt 2,1; Lc 1,5) governava sobre tot el territori d'Israel. La visita dels mags, amb l'aval de la consulta als escribes, ha despertat l'alerta sobre l'existència d'un possible competidor. Com tots els dèspotes sanguinaris, pren mesures que passen de taca d'oli i ordena matar tots els nens de Betlem. La mesura obliga Josep i Maria, amb Jesús, a desplaçar-se fins a Egipte. L'actitud d'Herodes davant Jesús és la de

l'enfrontament brutal. L'eliminació del contrari és l'única mesura que se'ls acut als qui, dominats per l'orgull prepotent i violent, no admeten altra veritat que la seva.

Arquelau (Mt 2, 22) va regnar sobre Judea, Samaria i Idumea del 4 al 6 dC. Depositat per l'horrorosa gestió governamental, el territori passà a ser governat per un funcionari romà. Segurament, ja des de la presa de possessió del càrrec, fou odiat i temut pel poble, la qual cosa explicaria que Josep opti per instal·lar-se a Natzaret. És de suposar que la seva actitud envers Jesús estigués en perfecta sintonia amb la del seu pare, Herodes el gran.

Mateu (2, 4) menciona els grans sacerdots de Jerusalem, que, juntament amb els escribes, són consultats per Herodes. Són els màxims representants del poder religiós i provenen de les grans famílies riques de Jerusalem. Les seves relacions amb el poder romà són bones. Han convertit el culte del Temple de Jerusalem en un instrument al servei del manteniment del seu poder econòmic i social, i, tancats en la torre de la seva altivesa i del compliment superficial del culte, són incapaços de descobrir cap altra realitat que no siguin els seus interessos personals i econòmics.

Uns altres sacerdots són els que Lluc omet en l'episodi de la Presentació al Temple. Fixem-nos en el relat de Lc 2, 22-38. Seguint la lògica narrativa, quan Josep i Maria es dirigeixen -se suposa- al Temple de Jerusalem, haurien de ser acollits pel sacerdot de torn que ha de fer el sacrifici de l'ofrena. Però Lluc es desentén de la cerimònia oficial i, com si portés una càmera de cine que es desplaça, centra l'atenció en Simeó i Anna, autèntics acollidors de Jesús, que el reconeixen com a Messies. El sacerdot que no apareix en l'escena de la Presentació representa el ritualisme hipòcrita de la religió oficial, contrastat amb la dimensió profètica de Simeó i Anna, que són capaços de descobrir la realitat de Déu en la simplicitat de Jesús.

Els escribes o mestres de la Llei. Són mencionats per Mateu en la consulta d'Herodes (2, 4) i per Lluc en l'episodi del trobament al Temple (2, 46). Són la quinta essència del saber religiós. Però, són conscients que saber no els serveix de res. Pel que fa a la relació amb Jesús els podríem aplicar aquella dita popular de “no veure un burro a quatre passes”. El tenen a tocar de la mà i el deixen passar de llarg. En fer del llenguatge de la Llei un absolut i no un instrument per a la realització de la persona, els incapacita per entrar a la dimensió d'alliberament del llenguatge de Jesús; per això, quan estan parlant en el Temple no saben qui tenen al davant.

Tant de bo el repàs d'aquesta galeria dels tristament famosos opositors a la bona nova de Jesús, ajudi a llegir els relats de la seva infància en una dimensió més simbòlica que no pas històrica, cercant, en els diversos personatges que hi intervenen, una significació que posa de manifest actituds i preses de posició davant el fet de Jesús, sempre vigents i sempre actuals.